

Valsts ieņēmumu
dienests

Mikrouzņēmumu nodoklis

2022.

Saturs

Mikrouzņēmumu nodoklis un mikrouzņēmums	3
Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja reģistrācija	4
Darbinieki mikrouzņēmumā	5
Ar mikrouzņēmumu nodokli apliekamais objekts un likme.....	6
Deklarācijas aizpildīšana, iesniegšana un precizēšanas ierobežojumi.....	7
Nodokļa maksāšana.....	8
Minimālās iemaksas.....	8
Mikrouzņēmumu nodokļa sadale	100
Saistītie tiesību akti	100

Mikrouzņēmumu nodoklis un mikrouzņēmums

Mikrouzņēmumu nodoklis kā vienots nodokļa maksājums ietver šādus nodokļus:

- valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas (turpmāk – obligātās iemaksas) par mikrouzņēmuma īpašnieku – 80 %;
- mikrouzņēmuma īpašnieka iedzīvotāju ienākuma nodokli par saimnieciskās darbības ieņēmumu daļu – 20%.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs aprēķina un maksā mikrouzņēmumu nodokli, nevis atsevišķi iedzīvotāju ienākuma nodokli un obligātās iemaksas.

Tiesības kļūt par mikrouzņēmumu un izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli ir:

- individuālajam komersantam;
- individuālajam uzņēmumam, zemnieka vai zvejnieka saimniecībai;
- fiziskajai personai, kas reģistrēta Valsts ieņēmumu dienestā (turpmāk – VID) kā saimnieciskās darbības veicēja.

Minētās personas nav reģistrētas vai tām nebija jāreģistrējas kā pievienotās vērtības nodokļa maksātājām.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs ir mikrouzņēmumu īpašnieks, kas ieguvis mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu.

Ja fiziskā persona ir zemnieka vai zvejnieka saimniecības īpašnieks un individuālais komersants vai individuālais uzņēmums, vai fiziskā persona, kas reģistrēta VID kā saimnieciskās darbības veicēja, tad mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statuss var būt tikai vienai no šīm saimnieciskās darbības formām.

1. piemērs

Jānis ir zemnieka saimniecības "A" īpašnieks, kā arī individuālais komersants "IK Jānis". Ja zemnieka saimniecība "A" ir izvēlējusies maksāt mikrouzņēmumu nodokli un saņēmusi VID lēmumu par reģistrēšanu mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusā, individuālais komersants "IK Jānis" nav tiesīgs kļūt par mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju.

Mikrouzņēmums, kas ir izvēlējis maksāt mikrouzņēmumu nodokli, vienlaikus par ienākumiem no saimnieciskās darbības nevar maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli vai samazināto patentmaksu. Tas neattiecas uz mikrouzņēmumu nodokļa maksātāju, kas izmanto tiesības neregistrēt saimniecisko darbību, paziņojot VID par to, ka saimnieciskās darbības ienākumu nosaka saskaņā ar likuma "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli" 11. panta divpadsmito daļu, kas paredz nepiemērot izdevumus, un ienākumam piemērot 10 % likmi.

Mikrouzņēmuma īpašnieks nevar vienlaikus būt iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs no saimnieciskās darbības, tostarp maksāt iedzīvotāju ienākuma nodokli par sava individuālā uzņēmuma vai zemnieka vai zvejnieka saimniecības ienākumiem.

Tāpat mikrouzņēmumu nodokli var attiecināt tikai uz vienu personu – mikrouzņēmuma īpašnieku – un vienu reģistrēto saimnieciskās darbības formu.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja reģistrācija

Mikrouzņēmums, reģistrējoties Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā vai VID, vienlaikus var pieteikties mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanai, apliecinot, ka pārskata gadā:

- vēlas maksāt mikrouzņēmumu nodokli;
- paredzamais apgrozījums nepārsniegs pievienotās vērtības nodokļa reģistrācijas sliekšni (40 000 *euro*) un mikrouzņēmums neplāno kļūt par reģistrētu pievienotās vērtības nodokļa maksātāju līdz pievienotās vērtības nodokļa reģistrācijas sliekšņa sasniegšanai.

Mikrouzņēmums, kas vēlas ar nākamo gadu maksāt mikrouzņēmumu nodokli, līdz iepriekšējā gada 15. decembrim iesniedz VID pieteikumu, kurā apliecina, ka:

- nodokļa maksātājs atbilst Mikrouzņēmumu nodokļa likumā noteiktajiem kritērijiem;
- prognozējamais apgrozījums attiecībā uz nākamo gadu nepārsniegs pievienotās vērtības nodokļa reģistrācijas sliekšni (40 000 *euro*) un mikrouzņēmums neplāno kļūt par reģistrētu pievienotās vērtības nodokļa maksātāju līdz pievienotās vērtības nodokļa reģistrācijas sliekšņa sasniegšanai.

Reģistrācijas pieteikumu var iesniegt elektroniskās deklarēšanas sistēmā (EDS) – Sagatavot dokumentu/ No veidlapas/ Mikrouzņēmuma nodokļa dokumenti / Iesniegums mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusa iegūšanai vai pārtraukšanai.

Ja mikrouzņēmums arī nākamajā gadā turpina maksāt mikrouzņēmumu nodokli, nodokļu maksātājs par to neiesniedz pieteikumu VID.

Nodokļu maksātājs **zaudē** mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu ar nākamo gadu, ja:

- mikrouzņēmums kļūst vai tam jākļūst par reģistrētu pievienotās vērtības nodokļa maksātāju;

- mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam visu gadu nav apgrozījuma (šo nosacījumu nepiemēro, ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs ir reģistrēts pēc gada pirmā ceturkšņa);
- mikrouzņēmums ir reģistrēts kā mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, sākot ar pirmstaksācijas perioda otro ceturksni, un tam nav apgrozījuma pirmstaksācijas periodā un taksācijas periodā.

2. piemērs

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs 2022. gada jūlijā kļūst par reģistrētu pievienotās vērtības nodokļu maksātāju. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu tas zaudēs ar 2023. gada 1. janvāri.

3. piemērs

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam 2022. gadā nav apgrozījuma. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu tas zaudēs ar 2023. gada 1. janvāri.

4. piemērs

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājam, kas reģistrēts 2020. gada maijā, nav apgrozījuma 2021. gadā un 2022. gadā. Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu tas zaudēs ar 2023. gada 1. janvāri.

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs, kurš pārtraucis saimniecisko darbību un mikrouzņēmumu nodokļa maksāšanu, nevar atkārtoti izvēlēties maksāt mikrouzņēmumu nodokli tajā pašā gadā un nākamajā gadā.

5. piemērs

Jānis Bērziņš 2021. un 2022. gadā bija reģistrēts VID kā saimnieciskās darbības veicējs. 2021. gadā maksāja mikrouzņēmumu nodokli. 2022. gada maijā izbeidz saimniecisko darbību. 2022. gadā Jānis Bērziņš plāno atsākt saimniecisko darbību. 2022. gadā, reģistrējot saimniecisko darbību, viņš nevarēs iegūt mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja statusu.

Darbinieki mikrouzņēmumā

Mikrouzņēmumam ir tiesības savas saimnieciskās darbības veikšanai algot darbiniekus. Fiziskā persona, pieņemot darbā darbinieku, kļūst par darba devēju.

No darbinieku algām nodokļus (algas nodokli un obligātās iemaksas) maksā vispārējā kārtībā tāpat kā citi darba devēji.

Detalizēta informācija par nodokļu aprēķinu un maksāšanu ir atrodama VID tīmekļvietnē www.gov.lv sadaļā "Nodokļi" – "Iedzīvotāju ienākuma nodoklis" – "Informatīvie un metodiskie materiāli" – "Nodokļa aprēķina un maksāšanas kārtība" – "[Nodokļi nodarbinātības un pakalpojumu līgumiskajās attiecībās](#)"

Ar nodokli apliekamais objekts un likme

Mikrouzņēmumu nodokļa objekts ir mikrouzņēmuma apgrozījums, tas ir – saimnieciskās darbības ieņēmumi, no kuriem neatskaita izdevumus.

Mikrouzņēmumu nodokļa likme apgrozījumam līdz 25 000 euro gadā ir **25 %**, bet apgrozījuma pārsniegumam virs 25 000 euro gadā – **40 %**.

6. piemērs

2022. gadā mikrouzņēmuma I ceturkšņa apgrozījums ir 3000 euro. Mikrouzņēmumu nodoklis ir 750 euro ($3000 \times 25\% = 750$).

---

7. piemērs

**2022. gadā mikrouzņēmuma apgrozījums ir 55 000 euro.
 $25\,000\text{ euro} \times 25\% = 6250\text{ euro}$
 $30\,000\text{ euro} \times 40\% = 12\,000\text{ euro}$
 Kopā mikrouzņēmumu nodoklis ir 18 250 euro.**

Ja mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs reģistrēts 2. ceturksnī vai vēlāk, apgrozījums, kuram piemēro 25 % likmi, tiek proporcionāli samazināts:

- ar 2. ceturksni mikrouzņēmumu nodokļa likme apgrozījumam līdz 18 750 euro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 18 750 euro, – 40 %;
- ar 3. ceturksni mikrouzņēmumu nodokļa likme apgrozījumam līdz 12 500 euro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 12 500 euro, – 40 %;
- ar 4. ceturksni mikrouzņēmumu nodokļa likme apgrozījumam līdz 6250 euro ir 25 %, bet apgrozījuma daļai, kas pārsniedz 6250 euro, – 40 %.

8. piemērs

Jānis S. 2022. gada aprīlī ir reģistrējies VID kā saimnieciskās darbības veicējs un mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

Kritērijs apgrozījumam 2022. gadā ir 18 750 euro.

2022. gadā mikrouzņēmuma apgrozījums ir 25 000 euro.

Tādējādi mikrouzņēmumu nodokļa likmi 25 % piemēro apgrozījumam, kas 2022. gadā nepārsniedz 18 750 euro, pārsnieguma daļai – 40 %.

$18\,750\text{ euro} \times 25\% = 4687,50\text{ euro}$

$6250\text{ euro} \times 40\% = 2500\text{ euro}$

Kopā mikrouzņēmumu nodoklis ir 7187,50 euro

---

9. piemērs

Māris S. 2022. gada novembrī ir reģistrējies VID kā saimnieciskās darbības veicējs un mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs.

Kritērijs apgrozījumam 2022. gadā ir 6250 euro.

Tādējādi mikrouzņēmumu nodokļa likmi 25 % piemēro apgrozījumam, kas 2022. gadā nepārsniedz 6250 euro.

Deklarācijas aizpildīšana, iesniegšana un precizēšanas ierobežojumi

Mikrouzņēmums iesniedz EDS mikrouzņēmumu nodokļa deklarāciju līdz ceturksnim sekojošā mēneša 15. datumam. Deklarācijā norāda ceturkšņa apgrozījumu sadalījumā pa ceturkšņa mēnešiem un no tā aprēķināto mikrouzņēmumu nodokli.

Mikrouzņēmums iesniedz VID deklarāciju tikai par to pārskata ceturksni, kurā ir bijis apgrozījums (arī tad, ja apgrozījums ir bijis vienā vai divos pārskata ceturkšņa mēnešos). Ja mikrouzņēmumam konkrētajā ceturksnī nav apgrozījuma, tad deklarāciju nesniedz.

Mikrouzņēmumam ir tiesības ne vairāk kā divas reizes precizēt deklarāciju par pārskata ceturksni mēneša laikā pēc noteiktā deklarācijas iesniegšanas termiņa. Minētajā periodā ir tiesības iesniegt precizējumus, kas gan samazina, gan palielina maksājamā nodokļa apmēru.

Ja deklarāciju precizē vēlāk nekā mēneša laikā no noteiktā deklarācijas iesniegšanas termiņa, tad ir tiesības iesniegt tikai tādus precizējumus, kas nemaina vai palielina maksājamā nodokļa apmēru.

Deklarāciju iesniedz VID, izmantojot tikai EDS¹.

Deklarāciju iesniegšanai sagatavo no veidlapas "Mikrouzņēmumu deklarācija", kas ir pieejama dokumentu grupā "Mikrouzņēmumu dokumenti".

EDS formas logā izvēlas taksācijas periodu, par kuru vēlas iesniegt deklarāciju, un aizpilda visus obligāti aizpildāmos laukus.

10. piemērs

Jurijs ir saimnieciskās darbības veicējs – mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs. Iesniedzot deklarāciju par trešo ceturksni, Jurijs norāda katra mēneša apgrozījumu (I mēnesis – 2000 euro, II mēnesis – 2000 euro un III mēnesis – 2000 euro) un no tā EDS automātiski aprēķina mikrouzņēmumu nodokli – $6000 \times 25 \% = 1500$ euro.

---

¹ Vairāk informācijas tīmekļvietnē www.vid.gov.lv sadaļā "Elektroniskās deklarēšanas sistēma".

Reģistrācijas numurs	
Nosaukums	JURIJS
Adrese	
Taksācijas periods	Gads <input type="text" value="2022"/> ☐ 1. ceturksnis ☐ 2. ceturksnis ☒ 3. ceturksnis ☐ 4. ceturksnis

1. Ceturkšņa apgrozījums sadalījumā pa mēnešiem:

1.1. I mēneša apgrozījums	2000,00
1.2. II mēneša apgrozījums	2000,00
1.3. III mēneša apgrozījums	2000,00
Kopā	6000,00

2. Aprēķinātais mikrouzņēmumu nodoklis ceturksnī

1500,00

Nodokļa maksāšana

Mikrouzņēmumu nodokli maksā četras reizes gadā par katra ceturkšņa apgrozījumu, līdz ceturksnim sekojošā mēneša 23. datumam iemaksājot to vienotajā nodokļu kontā.

Vienotais nodokļu konts

Saņēmējs: Valsts budžets (VID), reģistrācijas numurs: 90000010008

Saņēmēja iestāde: Valsts kase

BIC kods: TREL LV22

Konta numurs: LV33TREL1060000300000

Minimālās obligātās iemaksas

Minimālās obligātās iemaksas aprēķina Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra.

Likuma "Par valsts sociālo apdrošināšanu" izpratnē mikrouzņēmumu nodokļa maksātājs ir pašnodarbināta persona.

Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra trīs mēnešu laikā pēc ceturkšņa beigām aprēķina minimālās obligātās iemaksas, kas papildus jāveic pašnodarbinātajam, un līdz trešā mēneša 20. datumam paziņo par šīm iemaksām VID.

VID vienas darbdienu laikā informē pašnodarbināto EDS par Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras aprēķinātajām minimālajām obligātajām iemaksām.

Pašnodarbinātajam ir pienākums līdz trešā mēneša 23. datumam no paziņojuma saņemšanas dienas veikt minimālās obligātās iemaksas par iepriekšējo kalendāra gadu.

Ja pašnodarbinātais (kurš vienlaikus nav darba ņēmējs) prognozē, ka viņa ieņēmumi nerasniegs 1500 eiro ceturksnī, pašnodarbinātais var iesniegt VID **iesniegumu** par nākamā ceturkšņa vai gada plānotajiem ieņēmumiem, un tad minimālās iemaksas netiks aprēķinātas un nebūs jāmaksā.

Iesniegumu par plānotajiem ieņēmumiem iesniedz:

- 1) līdz 2022.gada 17.janvārim par pilna 2022.gada plānotajiem ieņēmumiem, vai
- 2) līdz 2022.gada:
  - 17.janvārim par 2022.gada I ceturksnī plānotajiem ieņēmumiem;
  - 17.aprīlim par 2022.gada II ceturksnī plānotajiem ieņēmumiem;
  - 17.jūlijam par 2022.gada III ceturksnī plānotajiem ieņēmumiem;
  - 17.oktobrim par 2022.gada IV ceturksnī plānotajiem ieņēmumiem;vai
- 3) vienlaikus ar saimnieciskās darbības reģistrēšanu.

VID iesniegumu nodos Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai, un tā, ņemot vērā pašnodarbinātā prognozes, minimālās obligātās iemaksas par konkrēto ceturksni neaprēķinās.

Pēc kalendāra gada beigām Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra trīs mēnešu laikā veiks minimālo obligāto iemaksu pārrēķinu, ņemot vērā minimālo obligāto iemaksu objektu gadam, un pašnodarbinātais saņems EDS informāciju par gada laikā pārmaksātajām minimālajām obligātajām iemaksām.

Vairāk informācijas par minimālajām obligātajām iemaksām var izlasīt metodiskajā materiālā "[Minimālās valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas](#)".

Mikrouzņēmumu nodokļa sadale

Mikrouzņēmumu nodokļa maksātāja valsts budžetā iemaksātā mikrouzņēmumu nodokļa ieņēmumus Valsts ieņēmumu dienests attiecina šādi:

- 1) 80 procenti — valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas;
- 2) 20 procenti — iedzīvotāju ienākuma nodoklis.

Saistītie tiesību akti

[Mikrouzņēmumu nodokļa likums](#)

[Likums "Par iedzīvotāju ienākuma nodokli"](#)

[Par valsts sociālo apdrošināšanu](#)